

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องพืชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ระเบียบวิธีการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ซึ่งประกอบด้วย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีสำรวจ รายงานการประชุม สังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสังเกตพฤติกรรม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อมูลส่วนหนึ่งเป็นเชิงปริมาณ ต่อจากนั้นจัดประชุมกลุ่มเสวนาเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และร่วมกันออกแบบกระบวนการวิจัย สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และใช้เทคนิคสุนทรียสนทนาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ตามกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านฐานการเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และลงมือปฏิบัติร่วมกัน ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความตระหนักถึงคุณค่าของพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องพืชสมุนไพรในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนพัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยร่วมกันออกแบบกิจกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และจัดทำแผนปฏิบัติการ กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องพืชสมุนไพรในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

ขั้นตอนที่ 2 ดำรวจชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืชสมุนไพร ณ วัดป่ารัตนธรรมคุณบ้านธนบุรี พร้อมทั้งร่วมกันคัดเลือกพืชสมุนไพรในวัดป่ารัตนธรรมคุณศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความตระหนักถึงคุณค่าของพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.1 ศึกษาและสำรวจบริบทสภาพปัญหาความต้องการ

1.2 สำรวจแหล่งเรียนรู้และสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพร

1.3 เสนวนากลุ่มแบบสุนทรียสนทนา

1.4 ดำรวจความต้องการของผู้เรียน โดยแบบสอบถามความต้องการในการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องพืชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

ขั้นตอนที่ 3 จัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องพืชสมุนไพรในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ “เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับธรรมชาติ” โดยใช้ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 จุดประกายด้วยคำถามชวนคิด (สืบเสาะ)

กิจกรรมที่ 2 ร่วมค้นหาคำตอบ (แก้ปัญหา) ประกอบด้วย 5 ฐานการเรียนรู้

ได้แก่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 กำเนิดวัดป่า ร่วมเรียนรู้ความเป็นมาของวัดป่ารัตนธรรมคุณ และความสำคัญของพืชสมุนไพรในท้องถิ่นจากครุภูมิปัญญา จากนั้น

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 สมุนไพรนั้นสำคัญไฉน ร่วมเรียนรู้เรื่องพืชสมุนไพร
ท้องถิ่น ความสำคัญ แหล่งที่พบ วิธีใช้และประโยชน์ที่ได้รับ

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 สายลับจับสมุนไพร ผู้เรียนสำรวจป่าบริเวณรอบวัด
ป่ารัตนธรรมคุณ โดยมีครูภูมิปัญญาเป็นผู้นำในการสำรวจและคอยให้ข้อมูลและตอบคำถาม
ในสิ่งที่ผู้เรียนสงสัย

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 ถิ่นต้นไม้อู่น้ำป่า ร่วมกันปลูกพืชสมุนไพรทั้งที่บ้านและ
โรงเรียน เพื่อเตรียมแจกจ่ายให้กับชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ฐานการเรียนรู้ที่ 5 ถอดบทเรียนและรวบรวมองค์ความรู้

กิจกรรมที่ 3 ร่วมสร้างสรรค์ชิ้นงาน (สร้างสรรค์) ผู้เรียนเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ได้
จากการเรียนรู้ระหว่างจัดกิจกรรมและทำการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งจากผู้ปกครองและแหล่ง
สืบค้นอื่น

กิจกรรมที่ 4 ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และนำเสนอชิ้นงาน (แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์) ครูจัดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่น โดยการนำข้อมูลที่ได้
จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของเพื่อนแต่ละคนในกลุ่ม มารวมกันและจัดทำเป็นแผนภาพ
ความคิด สมุดเล่มเล็ก ป๊อบอัพพืชสมุนไพร นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าที่ละกลุ่มและ
สรุปผล ประมวลความรู้ที่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน

กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่และประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิต (นำไปปฏิบัติจริง) นักเรียนนำผล
ที่ได้จากการศึกษาไปปฏิบัติและสะท้อนผล อันเป็นการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ได้ไปใช้
ในชีวิตประจำวัน ดังนี้

1. เผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม รวมถึงการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก
ผู้ปกครอง ห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต ผ่านทางเสียงตามสายของโรงเรียน

2. จัดทำสวนพืชสมุนไพรที่ครูและนักเรียนร่วมกันปลูกบริเวณข้างรั้วหน้า

โรงเรียน

3. เผยแพร่ความรู้และแจกพืชสมุนไพรที่ร่วมกันปลูกในงานสัปดาห์

วิทยาศาสตร์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

4. เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน โดยการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับพืชสมุนไพร และแจกพืชสมุนไพรให้กับร้านค้าทั้งในและหน้าโรงเรียน

5. เผยแพร่ความรู้โดยการนำฝั่งความคิดและประสบการณ์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม ที่สวนเขื่อนธรรม ตำบลเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินและสรุปผลการจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง พืชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมของกลุ่มเป้าหมาย

ตารางที่ 3 แสดงแผนปฏิบัติการ กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง พืชสมุนไพรในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

วัน เดือน ปี	เวลาสอน	กิจกรรมการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้	กลุ่มเป้าหมาย
24 สิงหาคม 2553	08.30 - 09.25	ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสำรวจความต้องการของนักเรียน	แบบสำรวจความต้องการ	นักเรียน
1 กันยายน 2553	13.30-15.30	ประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์และ ดำเนินการสนทนากลุ่ม	แบบสนทนากลุ่ม	1. นักเรียน 2. ผู้บริหาร 3. ครู 4. คณะกรรมการฯ
8 พฤศจิกายน 2553	09.30 -16.30	เรียนรู้ฐานการเรียนรู้ที่ 1 กำเนิดวัดป่า	1.แบบสัมภาษณ์ 2.แบบสังเกต	นักเรียน ครู ภูมิปัญญา
14พฤศจิกายน 2553	09.30 -16.30	ฐานการเรียนรู้ที่ 2 สมุนไพรนั้นสำคัญไฉน	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสังเกต	1.นักเรียน 2.ครู 3.ภูมิปัญญา

วัน เดือน ปี	เวลาสอน	กิจกรรมการวิจัย	เครื่องมือ ที่ใช้	กลุ่มเป้าหมาย
15 พฤศจิกายน 2553	09.30 -16.30	ฐานที่ 3 สายลับจับ สมุนไพร	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสังเกต	1.นักเรียน 2.ครู 3.ภูมิปัญญา
21 พฤศจิกายน 2553	09.30 -16.30	ฐานที่ 4 คินตันไม้สูฝืน ป่า	1.แบบสัมภาษณ์ 2.แบบสังเกต	1.นักเรียน 2.ครู 3.ภูมิปัญญา
12-13 ธันวาคม 2553	10.30 -15.30 08.30 - 09.25	ฐานที่ 5 ถอดบทเรียน และรวบรวมองค์ความรู้	1.แบบสัมภาษณ์ 2.แบบสังเกต	1.นักเรียน 2.ครู 3.ภูมิปัญญา
19 ธันวาคม 2553 – 31 มกราคม 2553	08.30 – 17.30	จัดเตรียมและรวบรวม ข้อมูล เพื่อนำเสนอ ผลงาน	แบบสังเกต	1.นักเรียน 2.ครู
6 กุมภาพันธ์ 2554	09.30 – 12.30	1.จัดเวทียืนยันข้อมูล 2.จัดสนทนากลุ่ม สะท้อนผลการจัด กิจกรรม	1.แบบประเมิน พฤติกรรม 2.แบบประเมิน คุณลักษณะฯ แบบประเมินหลังจัด กิจกรรม	1.นักเรียน 2.ครู 3.ภูมิปัญญา 4.ผู้เชี่ยวชาญ
27 กุมภาพันธ์ 2554		วิเคราะห์ สรุปและเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัย		ผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และ
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจความต้องการ
2. แบบการสนทนากลุ่ม
3. แบบบันทึกสนาม
4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. แบบประเมินพฤติกรรม

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. แบบสำรวจความต้องการของนักเรียน เป็นคำถามปลายเปิดโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นของตนเอง สำหรับผู้วิจัยใช้ในการสำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องพืชสมุนไพรในท้องถิ่น ตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 กำหนดขอบข่ายรายละเอียดและกรอบคำถามในการสำรวจ

1.2 สร้างแบบสำรวจความต้องการของนักเรียน ตามขอบข่ายที่กำหนดไว้

1.3 เสนอแบบสำรวจความต้องการของนักเรียน ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

1.4 ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปใช้จริง

แบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องพืชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับความต้องการในการจัดการเรียนรู้แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งลักษณะปลายปิด (Close-ended Question) และปลายเปิด (Open-ended Question) แบบปลายปิด ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ให้ ส่วนปลายเปิดผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างอิสระตามความเหมาะสม ลักษณะของเครื่องมือแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสำรวจ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 2 ข้อ คือ

1. เพศ
2. อายุ

ตอนที่ 2 ความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องพืชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Opened Questionair) ข้อมูลจากแบบสำรวจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

2. แบบการสนทนากลุ่ม การสร้างแบบสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสนทนาแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม โดยมีผู้นำกลุ่มเป็นผู้เปิดประเด็นตามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสนทนากลุ่ม

2.2 กำหนดประเด็นต่างๆ ที่ต้องการทราบ

2.3 สร้างแบบสนทนากลุ่มฉบับร่าง ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

2.4 ปรับปรุงแก้ไขจากผลการประเมิน

2.5 จัดพิมพ์แบบสนทนากลุ่มเป็นฉบับจริง สำหรับใช้กับกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต่อไป

3. แบบบันทึกสนาม (Field Notes) เป็นแบบบันทึกคล้ายระเบียบสะสมสำหรับผู้วิจัย บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ความประทับใจ และการแปลความหมายของผู้บันทึกลงไปด้วย ข้อมูลอาจประกอบด้วยการอ้างอิงถึงบทเรียนที่ดีกว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การขัดแย้งเล็กๆ น้อยๆ โดยมุ่งเน้นที่จะบันทึกในประเด็นที่ต้องการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาตัวอย่างแบบบันทึกสนาม แล้วกำหนดประเด็นที่จะบันทึก

3.1 สร้างแบบบันทึกสนามในการจัดการเรียนรู้ตามประเด็นที่กำหนด

3.1 เสนอแบบบันทึกสนามที่สร้างขึ้นต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

3.1 เสนอแบบบันทึกสนาม ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้จริง

4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ ความตระหนักถึงคุณค่าของพืช
และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจะทำการประเมินทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
เรื่องพืชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและท้องถิ่น โดยผู้วิจัยปรับปรุงแบบ
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาจากเครื่องมือของ เอื้อน วิเศษชาติ (2534) และ
ชมพูนุช แพงวงษ์ (2550) เพื่อให้สอดคล้องกับงานของผู้วิจัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาตัวอย่างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน แล้ว
กำหนดประเด็นที่จะประเมินตามข้อข่าย

4.2 สร้างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามประเด็นที่
กำหนดตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2543) มีวิธีการ คือ

มากที่สุด	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ระดับมาก

ปานกลาง	หมายถึง	ระดับปานกลาง
---------	---------	--------------

น้อย	หมายถึง	ระดับน้อย
------	---------	-----------

น้อยที่สุด	หมายถึง	ระดับความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
------------	---------	---------------------------------------

4.3 เสนอแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ที่สร้างขึ้นต่อ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

4.4 นำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปรับปรุงแก้ไข
แล้วนำไปใช้จริง

5. แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง พืชสมุนไพรในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

5.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง

5.3 กำหนดประเด็นเนื้อหาในการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนให้สัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ในการวิจัย

5.4 สร้างและพิมพ์แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนตามรูปแบบที่เหมาะสม และกำหนดประเด็นเนื้อหาจัดเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

5.5 นำแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนลักษณะการใช้ ภาษา

5.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่แก้ไขหรือปรับปรุงแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงให้ ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.7 นำแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดพิมพ์เพื่อ นำไปใช้ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ ตามกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของประเมิน พฤติกรรมของผู้เรียนสำคัญ และเกณฑ์การให้คะแนนของแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งมีกำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 162)

ระดับคุณภาพ	5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับคุณภาพ	4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ถ้าได้คะแนนข้อใดมีค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับหรือมากกว่า 3.51 ถือว่ามีคุณภาพเหมาะสม แต่ถ้าข้อใดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับหรือต่ำกว่า 3.50 ถือว่ามีคุณภาพไม่เหมาะสม ต้องปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อนำมาทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสำรวจความต้องการของนักเรียน

1.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์ จำนวน 33 คน โดยการสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง จากนั้นจึงชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

1.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับผู้เรียน คนละฉบับและอธิบายข้อคำถาม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการตอบคำถาม โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 30 นาที

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม กำหนดประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพความต้องการและขอบเขตเนื้อหาการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่องพีชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมโดยมีหน้าที่ในการจัดบันทึกการสนทนา

2.2 กำหนดผู้ร่วมสนทนาที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้เรื่องพีชในท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

2.3 ผู้วิจัยเริ่มการสนทนากลุ่มโดยการกล่าวต้อนรับ แนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มและคณะของผู้วิจัย สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ของการ

สนทนากลุ่ม และกล่าวถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เรื่องพีชใน
ท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม

2.4 เริ่มการสนทนาตามประเด็นการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยนำประเด็นคำถามใน
การสนทนากลุ่มให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนแสดงความคิดเห็นในแต่ละประเด็น แล้วผู้วิจัย
สรุปผลในแต่ละประเด็นของข้อคำถามอีกครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

2.5 เมื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นครบทุกประเด็นคำถาม ผู้วิจัยกล่าว
คำขอบคุณและกล่าวปิดการสนทนากลุ่ม

2.6 เตรียมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา
ต่อไป

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบบันทึกสนาม

ผู้วิจัยบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อรวบรวมความคิดเห็น
ความประทับใจ โดยมุ่งเน้นที่แบบบันทึกในประเด็นที่ต้องการศึกษาเป็นสำคัญ

4. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้นักเรียนทำ
แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่องพีชใน
ท้องถิ่นตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม โดยการสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง
จากนั้นจึงทำการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

4.2 ผู้วิจัยแจกแบบประเมินให้กับผู้เรียน คนละฉบับและอธิบายข้อคำถาม เพื่อ
สร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการตอบคำถาม โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 30 นาที

4.3 รวบรวมแบบประเมินที่ได้กลับคืนมา เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความ
ต้องการ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสนทนากลุ่ม แบบบันทึกสนทนาโดยใช้
การพรรณนาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 ค่าร้อยละ

ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545) คำนวณจากสูตร

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด